

DECIZIA nr. 78 din 3 martie 2025

referitoare la încadrarea juridică pentru infracțiunea de viol comisă de către un membru de familie asupra minorei (tatăl asupra fiicei), prin acte cu caracter continuat de natură sexuală prin constrângere sau profitând de vulnerabilitatea ori dependența acestuia care, înainte cu cca 6 luni de intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#)

EMITENT • **ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 377 din 28 aprilie 2025**

Data intrării în vigoare 28-04-2025

Dosar nr. 60/1/2025

Eleni Cristina Marcu	- președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Ilie Iulian Dragomir	- judecător la Secția penală
Ioana Bogdan	- judecător la Secția penală
Lucia-Tatiana Rog	- judecător la Secția penală
Lavinia-Valeria Lefterache	- judecător la Secția penală
Ana Hermina Iancu	- judecător la Secția penală
Mircea Mugurel Șelea	- judecător la Secția penală
Adriana Ispas	- judecător la Secția penală
Isabelle Tocan	- judecător la Secția penală

1. S-a luat în examinare sesizarea formulată de către Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori, în Dosarul nr. 753/218/2024, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Care este încadrarea juridică pentru infracțiunea de viol comisă de către un membru de familie asupra minorei (tatăl asupra fiicei), prin acte cu caracter continuat de natură sexuală prin constrângere sau profitând de vulnerabilitatea ori dependența acestuia care, înainte cu cca 6 luni de intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), a devenit majoră, iar infracțiunea s-a epuizat imediat după intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), și anume la data de 9 ianuarie 2024, respectiv sunt aplicabile fie dispozițiile prevăzute de [art. 218 alin. \(1\)](#), [alin. \(3\) lit. a](#)) și [b](#)) și [alin. \(3²\) lit. d](#)) din Codul penal privind infracțiunea de viol, cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), fie dispozițiile prevăzute de [art. 218¹ alin. \(2\)](#) și [alin. \(4\) lit. a](#)) și [b](#)) din Codul penal privind infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor, cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#)?

2. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor [art. 476 alin. \(6\)](#) raportat la [art. 473 alin. \(8\) din Codul de procedură penală](#) și [art. 34 alin. \(4\) din Regulamentul](#) privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin [Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023](#), cu modificările și completările ulterioare ([Regulamentul](#)).

3. Ședința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Eleni Cristina Marcu.

4. La ședința de judecată participă Florin Nicușor Mihalache, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile [art. 36 din Regulament](#).

5. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Ecaterina Nicoleta Eucarie, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

6. Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând că, în urma solicitărilor formulate, în temeiul [art. 476 alin. \(10\)](#) raportat la [art. 473 alin. \(5\) din Codul de procedură penală](#), au fost transmise puncte de vedere de către Universitatea București - Facultatea de Drept, Universitatea Babeș-Bolyai - Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași - Facultatea de Drept, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și de toate curțile de apel, cu excepția Curții Militare de Apel.

7. Totodată, a arătat că raportul întocmit de către judecătorul-raportor a fost depus la dosar, acesta fiind comunicat părților, potrivit dispozițiilor [art. 476 alin. \(9\) din Codul de procedură penală](#).

8. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Eleni Cristina Marcu, constatând că nu sunt chestiuni prealabile, a acordat cuvântul în dezbateri.

9. Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie, având cuvântul referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, a apreciat că, în cauză, sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile [art. 475 din Codul de procedură penală](#), învederând că instanța de sesizare este dintre cele prevăzute de [art. 475 din Codul de procedură penală](#), respectiv Curtea de Apel

Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori, cauza se află în ultimul grad de jurisdicție, iar problema de drept a cărei dezlegare se solicită nu a făcut obiectul unei hotărâri prealabile sau al unui recurs în interesul legii și nici nu formează obiectul unui asemenea recurs.

10. În ceea ce privește condiția referitoare la legătura problemei de drept ce se solicită a fi dezlegată cu soluționarea pe fond a cauzei s-a arătat că și aceasta este îndeplinită, în contextul în care se solicită lămuriri cu privire la încadrarea juridică a faptei, aspect esențial pentru dezlegarea raportului juridic de drept penal care face obiectul cauzei.

11. Referitor la acest din urmă aspect, reprezentantul Ministerului Public a învederat că, prin întrebarea prealabilă formulată, Curtea de Apel Oradea nu urmărește stabilirea încadrării juridice a faptei ce face obiectul cauzei, ci o interpretare în abstracto a dispozițiilor legale prin raportare la o anumită situație de fapt, respectiv situația în care o parte dintre acțiunile infracționale au fost săvârșite sub imperiul legii vechi, iar o parte a acestora au fost săvârșite după ce victima a devenit majoră, însă după intrarea în vigoare a legii noi.

12. În raport cu aceste considerente, reprezentantul Ministerului Public a apreciat că sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate ale sesizării formulate de Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori.

13. Constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, iar completul a reținut dosarul în pronunțare asupra problemei de drept supuse dezlegării.

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

14. Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori, prin Încheierea de ședință din data de 16 decembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 753/218/2024, care are ca obiect apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Judecătoria Carei și inculpatul C.R. împotriva Sentinței penale nr. 173 din 8 august 2024, pronunțată de Judecătoria Carei, a sesizat, în temeiul [art. 475 din Codul de procedură penală](#), Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Care este încadrarea juridică pentru infracțiunea de viol comisă de către un membru de familie asupra minorei (tatăl asupra fiicei), prin acte cu caracter continuat de natură sexuală prin constrângere sau profitând de vulnerabilitatea ori dependența acesteia care, înainte cu cca 6 luni de intrarea în vigoare a Legii nr. 217/2023, a devenit majoră, iar infracțiunea s-a epuizat imediat după intrarea în vigoare a Legii nr. 217/2023, și anume la data de 9 ianuarie 2024, respectiv sunt aplicabile fie dispozițiile prevăzute de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\) și b\) și alin. \(3²\) lit. d\) din Codul penal](#) privind infracțiunea de viol, cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), fie dispozițiile prevăzute de [art. 218¹ alin. \(2\) și alin. \(4\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#) privind infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor, cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#)?

II. Expunerea succintă a cauzei

15. Prin Rețchizitoriul nr. 34/132/P/2024 din data de 17 februarie 2024, Parchetul de pe lângă Judecătoria Carei a dispus trimiterea în judecată, în stare de arest preventiv, a inculpatului C.R. pentru săvârșirea infracțiunilor de viol, în formă continuată și de violențe în familie, în formă continuată, prevăzute de [art. 218 alin. \(1\) și alin. \(3\) lit. a\), b\) și c\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#) și [art. 199 alin. \(1\) raportat la art. 193 alin. \(2\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), cauza fiind înregistrată pe rolul Judecătoriei Carei cu nr. 753/218/2024.

16. În cursul judecății, la termenul din data de 6 august 2024, a fost schimbată încadrarea juridică a infracțiunilor imputate inculpatului prin actul de sesizare a instanței în infracțiunile prevăzute de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\) și b\) și alin. \(3²\) lit. d\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#) și [art. 199 alin. \(1\) raportat la art. 193 alin. \(2\) și alin. \(2¹\) lit. a\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), arătându-se că la momentul săvârșirii faptelor persoana vătămată avea vârsta de 14 ani, fiind în îngrijirea și ocrotirea tatălui său, inculpatul C.R., aceasta aflându-se, totodată, într-o stare de vulnerabilitate vădită cauzată de vârstă și de situația de dependență derivată atât din raportul părinte-copil, cât și din lipsa unui sprijin adecvat din partea celui alt părinte.

17. Prin Sentința penală nr. 173 din 8 august 2024, Judecătoria Carei a dispus condamnarea inculpatului C.R. la o pedeapsă rezultantă de 15 ani închisoare [15 ani închisoare și interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de [art. 66 alin. \(1\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#), pe o perioadă de 3 ani, pentru săvârșirea infracțiunii de viol în formă continuată, prevăzută de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\) și b\) și alin. \(3²\) lit. d\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#) și 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de violențe în familie în formă continuată, prevăzută de [art. 199 alin. \(1\) raportat la art. 193 alin. \(2\) și alin. \(2¹\) lit. a\) din Codul penal](#), cu

aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#)], la care a adăugat un spor de 8 luni închisoare, inculpatul urmând să execute în final, în regim de detenție, o pedeapsă de 15 ani și 8 luni închisoare; aplicarea, în condițiile [art. 45 alin. \(1\) din Codul penal](#), a pedepsei complementare a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de [art. 66 alin. \(1\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#), pe o perioadă de 3 ani; deducerea prevenției de la 10 ianuarie 2024 la zi și menținerea măsurii arestării preventive, obligându-l, totodată, pe inculpat la plata sumei de 50.000 euro, cu titlu de daune morale, către partea civilă C.E.M. și la cheltuieli judiciare către stat în cuantum de 5.000 lei.

18. Pentru a pronunța această hotărâre prima instanță a reținut, în esență, că inculpatul C.R., începând din vara anului 2019, când fiica sa avea vârsta de 14 ani, până în data de 9 ianuarie 2024, când partea civilă era deja majoră, a întreținut relații sexuale cu aceasta, în mod sistematic, prin constrângere fizică și psihică și, totodată, în aceeași perioadă, i-a provocat, în mod repetat, prin lovire, leziuni ce au necesitat pentru vindecare 2-3 zile de îngrijiri medicale, în scopul de a o supune unei stări de teroare care să o determine să nu spună nimic despre ce i se întâmplă.

19. Împotriva acestei sentințe penale au declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Carei pentru motive de nelegalitate și de netemeinicie, criticând greșita încadrare juridică a faptelor imputate inculpatului și, respectiv, omisiunea interzicerii față de acesta a exercitării dreptului de a se apropia de victimă, cu titlul de pedeapsă complementară și de pedeapsă accesorie, precum și inculpatul C.R. sub aspectul tratamentului sancționator, solicitând reindividualizarea pedepselor în raport cu circumstanțele sale personale favorabile.

20. În susținerea apelului, Parchetul de pe lângă Judecătoria Carei a invocat, în principal, greșita schimbare a încadrării juridice, măsură dispusă de prima instanță, arătând că activitatea infracțională desfășurată de inculpat se circumscrie conținutului constitutiv al infracțiunilor continuate de viol asupra unui minor și de violențe în familie, prevăzute de [art. 218¹ alin. \(2\) și alin. \(4\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#) și [art. 199 alin. \(1\) din Codul penal](#) raportat la [art. 193 alin. \(1\), \(2\) și alin. \(2¹\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), toate cu aplicarea [art. 38 alin. \(1\) din Codul penal](#), întrucât, deși legea penală aplicabilă în cazul infracțiunii continuate este cea în vigoare la momentul epuizării infracțiunii, dată la care victima era deja majoră, în speță, este incidentă norma care incriminează fapta mai gravă de viol comisă asupra unui minor, întrucât nu poate fi ignorat faptul că majoritatea actelor materiale au fost săvârșite înainte ca aceasta să împlinească vârsta de 18 ani, împrejurare în care tratamentul sancționator trebuie să se situeze între limitele de pedeapsă prevăzute de [art. 218¹ din Codul penal](#), introdus prin [Legea nr. 217/2023](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 286/2009 privind Codul penal](#), a [Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală](#), precum și a [Legii audiovizualului nr. 504/2002](#), cu modificările și completările ulterioare, text care reglementează separat actele de viol asupra unui minor care erau încadrate anterior acestei modificări în dispozițiile [art. 218 alin. \(3\) lit. c\) din Codul penal](#), arătându-se, totodată, că principiul neretroactivității legii penale la care face trimitere judecătorul fondului nu se aplică, având în vedere că faptele imputate inculpatului se aflau la data săvârșirii în sfera ilicitului penal, chiar mai mult, nu se poate vorbi de o aplicare retroactivă a unor dispoziții nefavorabile câtă vreme singura lege incidentă este cea de la data epuizării. Pentru aceleași rațiuni s-a invocat cu privire la infracțiunea de violențe în familie în formă continuată că trebuie reținut elementul circumstanțial agravant constând în „victima este minor”, prevăzut la [lit. b\) din alin. \(2¹\) al art. 193 din Codul penal](#) și nu cel de la [lit. a\) din același alineat](#).

21. La termenul din data de 16 decembrie 2024, completul de judecată a pus în discuție, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se stabilească care este încadrarea juridică pentru infracțiunea de viol comisă de către un membru de familie asupra minorei (tatăl asupra fiicei), prin acte cu caracter continuat de natură sexuală prin constrângere sau profitând de vulnerabilitatea ori dependența acesteia care, înainte cu cca 6 luni de intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), a devenit majoră, iar infracțiunea s-a epuizat imediat după intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), și anume la data de 9 ianuarie 2024, respectiv sunt aplicabile fie dispozițiile prevăzute de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\) și b\) și alin. \(3²\) lit. d\) din Codul penal](#) privind infracțiunea de viol, cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), fie dispozițiile prevăzute de [art. 218¹ alin. \(2\) și alin. \(4\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#) privind infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor, cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#).

III. Opinia completului care a dispus sesizarea și punctele de vedere ale procurorului, părții civile și inculpatului

III.1. Cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție

22. Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de [art. 475 din Codul de procedură penală](#), întrucât completul este investit cu soluționarea Dosarului nr. 753/218/2024, în ultimă instanță (adică apel, singura cale ordinară de atac reglementată de [art. 408 din Codul de procedură penală](#) împotriva unei sentințe penale prin care se soluționează raportul de drept penal substanțial care face obiectul trimiterii în judecată); soluționarea apelului promovat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Carei depinde de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul întrebării prealabile, în condițiile în care motivul principal care a generat exercitarea acestei căi de atac vizează corecta încadrare juridică a faptelor imputate inculpatului prin actul de sesizare a instanței; și, nu în ultimul rând, instanța supremă nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă asupra chestiunii de drept, nici printr-un recurs în interesul legii, iar aceasta nu face în prezent obiectul unui asemenea recurs.

III.2. Cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării

23. Pornind de la faptul că în cazul infracțiunii continuate legea penală aplicabilă este cea de la momentul epuizării infracțiunii, adică de la data la care a fost săvârșit ultimul act material, când victima avea deja 18 ani, deși cele mai multe acte materiale au fost comise până la 23 august 2023, când aceasta era minoră, făcând, totodată, trimitere la modificările legislative aduse în materie, prin [Legea nr. 217/2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 634 din 11 iulie 2023, intrată în vigoare la data de 1 ianuarie 2024, respectiv introducerea [art. 218¹ din Codul penal](#) care reglementează forme agravate sau atenuate ale infracțiunii de viol săvârșit asupra unui minor în funcție de vârsta victimei minore sau a subiectului activ, precum și a [alin. \(3²\) în art. 218 din Codul penal](#) care, la rândul său, prevede forme agravate ale infracțiunii de viol, inclusiv aceea în care victima se află într-o stare de vulnerabilitate vădită, cauzată de vârstă, boală, handicap fizic sau psihic ori o situație de dependență, instanța de sesizare a constatat că dezlegarea dată de instanța supremă, în recurs în interesul legii, prin [Decizia nr. 17 din 10 martie 2008](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 866 din 22 decembrie 2008, potrivit căreia „raportul sexual săvârșit în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, atunci când victima este membru al familiei, prin constrângerea acesteia sau profitând de imposibilitatea ei de a se apăra ori de a-și exprima voința, atât înainte, cât și după ce aceasta a împlinit 15 ani, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de viol prevăzute de [art. 197 alin. 1](#) raportat la [alin. 2 lit. b¹\)](#) și [alin. 3 teza I](#), cu aplicarea [art. 41 alin. 2 din Codul penal](#)”, precum și că cele statuate prin Decizia de îndrumare nr. 10 din 25 aprilie 1963 a Tribunalului Suprem, conform căroră „infracțiunile pentru care legea penală prevede anumite trăsături agravate nu constituie infracțiuni de sine stătătoare, în concurs cu infracțiunile de bază la care se referă, ci infracțiuni unice sancționate mai grav prin textele de lege care le reglementează”, nu sunt incidente în cauză, întrucât se referă la cazurile de agravare ale aceleiași forme de bază a infracțiunii de viol, pe când textele legale menționate instituie fiecare atât o formă de bază, cât și forme agravante.

24. Suplimentar, s-a reținut că, potrivit principiului aplicării legii penale în timp, dispozițiile [art. 218¹ din Codul penal](#) nu pot fi aplicate retroactiv pentru actele materiale săvârșite când victima era minoră, întrucât această normă nu era în vigoare, chiar mai mult la momentul epuizării infracțiunii (9.01.2024) aceasta împlinise deja 18 ani, motiv pentru care încadrarea juridică corectă trebuie să țină seama de normele legale incidente la respectiva dată.

25. Pe de altă parte, s-a apreciat, în acord cu susținerile Parchetului de pe lângă Judecătoria Carei, că o asemenea interpretare ar echivala cu o încurajare a subiecților activi de a continua săvârșirea infracțiunii până după ce victima împlinește vârsta majoratului, urmând ca astfel să beneficieze de o pedeapsă mai puțin severă față de tratamentul sancționator prevăzut pentru infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor, însă, într-o asemenea ipoteză, nimic nu împiedică completul de judecată ca la individualizarea pedepsei să ia în considerare anumite circumstanțe agravante (comiterea faptei într-un context de vulnerabilitate a victimei, chiar dacă aceasta este majoră, sau de abuz de putere ori încredere), precum și caracterul continuat al infracțiunii (cu luarea în considerare a întregii activități infracționale, inclusiv din perioada de minorat a victimei), în condițiile în care un principiu fundamental în dreptul penal este cel al legalității, care protejează inculpatul de aplicarea retroactivă a legii penale mai severe, care, de altfel, a intrat în vigoare după ce a încetat starea de minorat a victimei și, totodată, asigură previzibilitatea aplicării sancțiunilor, inclusiv în cazul infracțiunilor continuate pentru care data epuizării are relevanță în identificarea legii aplicabile raportului de drept penal substanțial.

26. Concluzionând, instanța de control judiciar a arătat că, în situația în care infracțiunea de viol prevăzută de [art. 218 din Codul penal](#) ar reprezenta forma de bază, iar infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor prevăzută de [art. 218¹ din Codul penal](#) ar fi considerată formă agravantă, s-ar putea face aplicarea combinată a acestor texte legale, astfel ca starea de fapt să îmbrace acea formă juridică care să reflecte situația juridică completă.

27. Reprezentantul Ministerului Public și partea civilă, prin apărător din oficiu, exprimându-și, pe rând, acordul pentru sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept pusă în discuție din oficiu, au precizat că încadrarea juridică a faptelor reținute în sarcina inculpatului este infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor, în formă continuată, prevăzută de [art. 218¹ alin. \(2\)](#) și [alin. \(4\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), astfel cum s-a invocat și în motivele scrise de apel ale Parchetului de pe lângă Judecătoria Carei.

28. Apărătorul din oficiu al inculpatului C.R., la rândul său, a arătat că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți pentru dezlegarea cu valoare de principiu a problemei de drept ce face obiectul întrebării prealabile pusă în discuție de către instanța de control judiciar și a precizat că încadrarea juridică a faptelor pentru care a fost trimis în judecată clientul său este cea reținută de judecătorul fondului, respectiv infracțiunea de viol, prevăzută de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\) și b\) și alin. \(3²\) lit. d\) din Codul penal](#).

IV. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării

29. Prin Adresa nr. 56/III-5/2025 din data de 5 februarie 2025, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, după ce în prealabil a reținut că instanța supremă a fost sesizată de o curte de apel investită în calea

ordinară de atac a apelului cu soluționarea în mod definitiv a acțiunii penale și care a pus în discuție din oficiu o problemă de drept asupra căreia Înalta Curte nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face, în prezent, obiectul unui asemenea recurs, a apreciat că soluționarea cauzei pe fond depinde de interpretarea normei cu privire la care se solicită dezlegarea, în contextul în care aceasta vizează încadrarea juridică a faptei pentru care a fost trimis în judecată inculpatul, motiv pentru care a concluzionat că sesizarea este admisibilă.

30. Asupra fondului chestiunii de drept supuse dezlegării, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, constatând că întrebarea prealabilă se referă la stabilirea încadrării juridice a unei infracțiuni comise în formă continuată în situația în care unele acțiuni îmbracă forma-tip a infracțiunii, iar altele forma agravată (indiferent dacă această formă este reglementată în cadrul aceluiași text de lege sau ca infracțiune distinctă) și la identificarea legii aplicabile în ipoteza unei succesiuni de legi pe durata săvârșirii acțiunilor sau inacțiunilor care intră în conținutul infracțiunii continuate, a arătat, în raport cu dispozițiile [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#) care definesc această unitate legală de infracțiuni, precum și „cu doctrina și practica de specialitate” care „reține, în mod unanim, că omogenitatea juridică a conținuturilor de infracțiune realizate nu este incompatibilă cu reținerea în cadrul infracțiunii continuate a unor forme agravate sau atenuate ale aceleiași infracțiuni”, că, dacă o parte dintre actele materiale ale infracțiunii continuate de viol au fost comise înainte ca victima să aibă 18 ani, iar ultimele după împlinirea acestei vârste, este de neconceput ca o persoană care a săvârșit asemenea acte doar în perioada în care victima era minoră să răspundă penal pentru o infracțiune mai gravă decât persoana care a săvârșit astfel de acte înainte și după ce victima a devenit majoră, motiv pentru care încadrarea juridică a activității infracționale continuate se face în baza textului care incriminează forma cea mai gravă.

31. Referitor la legea penală aplicabilă, în cazul unei succesiuni de legi survenite în timpul săvârșirii acțiunilor sau inacțiunilor care intră în conținutul unei infracțiuni continuate, s-a menționat că principiul de bază, unanim recunoscut, este cel al aplicării legii în vigoare la data epuizării, adică data ultimei acțiuni sau inacțiuni, motiv pentru care dispozițiile legale în vigoare la data oricărei alte acțiuni sau inacțiuni nu pot fi analizate prin prisma principiului legii penale mai favorabile.

32. Totodată, făcându-se trimitere la Decizia de îndrumare nr. 10 din 25 aprilie 1963 a Plenului Tribunalului Suprem, prin care s-a statuat că „infracțiunile pentru care legea penală prevede anumite trăsături agravate nu constituie infracțiuni de sine stătătoare, în concurs cu infracțiunile de bază la care se referă, ci infracțiuni unice sancționate mai grav prin textele de lege care le reglementează”, s-a apreciat că o eventuală lipsă de omogenitate a actelor materiale, care pot diferenția faptic modalitatea de săvârșire a infracțiunii de viol, nu poate exclude caracterul său unic, cât timp trăsăturile de distincție dintre aceste acte nu sunt de natură a înlătura omogenitatea lor juridică de ansamblu și sunt completate, în același timp, prin unitatea de rezoluție și, ca atare, momentul epuizării infracțiunii continuate de viol coincide cu ultima acțiune, cu semnificația unei bariere în timp, care determină, la rândul ei, unicitatea infracțiunii de viol, cu toate componentele ei, comise în condiții tipice sau de agravare, de natură a influența fiecare la încadrarea juridică de ansamblu a faptei repetate, în raport cu dispozițiile legale în vigoare la data consumării ultimului act de execuție.

33. Astfel, având în vedere că actele de executare săvârșite sub imperiul legii anterioare nu pot fi analizate distinct de cele comise ulterior intrării în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), întrucât ar fi știrbită unitatea legală a infracțiunii continuate, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a menționat că problema de drept supusă dezlegării trebuie să fie interpretată în sensul că, „în cazul infracțiunii de viol comise prin acțiuni cu caracter continuat, atât în perioada în care victima era minoră, cât și după ce a devenit majoră, încadrarea juridică de ansamblu a infracțiunii continuate trebuie stabilită în raport cu toate condițiile tipice sau de agravare în care au fost săvârșite acțiunile infracționale, în baza dispozițiilor legale în vigoare la data epuizării infracțiunii.”

V. Opinia specialiștilor consultați asupra chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării

34. În conformitate cu dispozițiile [art. 476 alin. \(10\) din Codul de procedură penală](#) raportate la cele ale [art. 473 alin. \(5\) din Codul de procedură penală](#), a fost solicitată opinia specialiștilor în drept penal asupra problemei supuse examinării.

35. Facultatea de Drept din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a arătat că sesizarea Curții de Apel Oradea îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de [art. 475 din Codul de procedură penală](#), respectiv existența unui litigiu în ultimă instanță, asupra chestiunii de drept nu s-a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau a unui recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și, totodată, chestiunea supusă atenției reprezintă o veritabilă problemă de drept de a cărei dezlegare depinde soluția pe fondul cauzei, în condițiile în care trebuie să se stabilească dacă o modificare legislativă intervenită în structura unei norme de incriminare poate scinda unitatea legală a infracțiunii continuate, dând naștere unui concurs de infracțiuni, în pofida menținerii rezoluției unice a subiectului activ.

36. În acest context, s-a arătat că prin [Legea nr. 217/2023](#) s-a realizat o reconfigurare majoră a infracțiunii de viol, întrucât până la intrarea în vigoare a acestui act normativ, la data de 1 ianuarie 2024, violul săvârșit asupra unui minor reprezenta o formă agravată a infracțiunii de viol prevăzută de [art. 218 din Codul penal](#), reglementată în [alin.](#)

(3) lit. c) al aceluiași text de lege, pentru ca, în prezent, fapta să fie incriminată ca o infracțiune distinctă în [art. 218¹ din Codul penal](#), motiv pentru care, așa cum s-a exprimat deja în doctrină, în cazul în care există activități infracționale din care unele se încadrează în infracțiunea de viol și altele în infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor, nu se poate menține omogenitatea juridică a actelor materiale, în pofida unei eventuale unități de rezoluție infracțională, condiție obligatorie pentru reținerea unei infracțiuni săvârșită în formă continuată.

37. Astfel, în cazul infracțiunilor cu durată de săvârșire se poate autonomiza activitatea infracțională comisă înainte de intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#) de activitatea săvârșită ulterior, cu consecința recalificării juridice, în sensul reținerii a două infracțiuni din aceeași specie, cu atât mai mult cu cât subiecții activi aflați în cursul comiterii unor infracțiuni continuate de viol asupra unor victime minore care pe parcurs au împlinit vârsta de 18 ani au putut lua la cunoștință între momentul publicării (11 iulie 2023) și cel al intrării în vigoare a acestui act normativ (1 ianuarie 2024) de faptul că infracțiunea de viol comisă asupra unui minor a fost incriminată distinct și puteau să își adapteze eventuala rezoluție infracțională inițială unică. Altfel spus, ca urmare a acestei intervenții legislative, s-a impus un eveniment obiectiv care atrage o modificare a unei eventuale rezoluții infracționale unice, respectiv luarea unei noi rezoluții cu privire la continuarea săvârșirii de acte de viol asupra victimei după intrarea în vigoare a noilor reglementări, adică după împlinirea de către victimă a vârstei majoratului.

38. Concluzionându-se, s-a arătat că unitatea infracțională legală, sub forma infracțiunii continuate, trebuie să fie scindată și s-a reținut un concurs real de infracțiuni, respectiv între infracțiunea de viol agravat în formă continuată, prevăzută de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\), b\) și c\) și alin. \(3¹\) din Codul penal](#) (în forma în vigoare anterior datei de 1 ianuarie 2024), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#)/de [art. 218¹ alin. \(2\) și alin. \(4\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), și infracțiunea de viol pentru fapta din 9 ianuarie 2024, încadrată juridic potrivit dispozițiilor legale în vigoare la data săvârșirii acesteia.

39. Facultatea de Drept din cadrul Universității București, făcând trimitere la obiectul sesizării, a arătat că nu poate fi reținut caracterul continuat al infracțiunii de viol, întrucât, în raport cu dispozițiile [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#) care impun ca fiecare acțiune sau inacțiune ce compune infracțiunea continuată să prezinte conținutul aceleiași infracțiuni și cu doctrina care a stabilit că această condiție legală presupune, totodată, ca acțiunile săvârșite succesiv să fie îndreptate împotriva unuia și aceluiași obiect juridic, prin intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), modificările aduse infracțiunii de viol, prevăzută de [art. 218 din Codul penal](#) și introducerea unei noi infracțiuni, respectiv violul săvârșit asupra unui minor, prevăzută de [art. 218¹ din Codul penal](#), au condus la apariția unor infracțiuni distincte, care diferă atât prin obiectul juridic cât și prin conținutul constitutiv, în condițiile în care anterior acestei intervenții legislative obiectul juridic al infracțiunii de viol era libertatea și integritatea sexuală ale persoanei în general, atât cea a victimei majore, cât și a celei minore, având în vedere că infracțiunea de viol avea în conținutul agravant varianta privind săvârșirea asupra unui minor, or, în prezent obiectul juridic al acestei infracțiuni este diferit, fiind reprezentat exclusiv de libertatea și integritatea sexuală ale persoanei majore, în timp ce prin incriminarea de sine stătătoare a infracțiunii de viol săvârșit asupra unui minor se asigură protecția penală a libertății și integrității sexuale a minorului. Ca atare, faptele comise asupra unui minor, care s-au repetat după ce victima a devenit majoră, își pierd caracterul de continuitate, infracțiunea fiind epuizată ca efect al intrării în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), întrucât, de la acea dată, acțiunile succesive nu mai pot fi încadrate în același fel de infracțiune.

40. Totodată, și din perspectiva conținutului obiectiv, faptele nu mai pot fi încadrate în aceeași infracțiune, întrucât, în reglementarea anterioară, infracțiunea de viol avea în conținutul agravant varianta care se raporta la fapta comisă asupra unui minor prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare [[art. 218 alin. \(3\) lit. c\) din Codul penal](#)], iar, în legislația actuală, infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor prevăzută de [art. 218¹ din Codul penal](#) incriminează două fapte de bază, atât „violul autentic”, cât și „violul nonviolent”, în cazul acestuia din urmă fapta nemaifiind realizată împotriva minorului prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare.

41. În consecință, activitatea infracțională trebuie scindată, întrucât actele repetate de viol comise asupra victimei, atât în perioada când aceasta era minoră, cât și în perioada în care a devenit majoră, până la data de 1 ianuarie 2024, exclusiv, când s-a epuizat caracterul continuat al infracțiunii ca efect al intrării în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), realizează conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\), b\) și c\) și alin. \(3¹\) teza I din Codul penal](#) (variantele în vigoare la data respectivă), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), în timp ce faptele de viol comise în perioada 1 ianuarie 2024-9 ianuarie 2024, când victima era majoră, întrunesc elementele de tipicitate ale infracțiunii continuate de viol prevăzută de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\) și b\) alin. \(3²\) lit. d\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), urmând ca cele două infracțiuni continuate să fie reținute în concurs real.

42. Facultatea de Drept din cadrul Universității Babeș Bolyai din Cluj-Napoca, contrar opiniilor exprimate de cele două facultăți menționate, a opinat că, în cazul în care infracțiunea continuată de viol s-a consumat când subiectul pasiv era minor, fiind epuizată după intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), când victima era deja majoră, încadrarea juridică este cea prevăzută de [art. 218¹ din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), reținându-se forma-tip sau, după caz, varianta agravată a infracțiunii de viol săvârșit asupra unui minor în raport cu

eventualele circumstanțe agravante incidente în cauză, fiind exclusă soluția concursului cu infracțiunea de viol prevăzută de [art. 218 din Codul penal](#), în contextul în care această infracțiune reprezintă norma generală în materie, care protejează integritatea și libertatea sexuală ale oricărei persoane, iar violul nonviolent sau neconsimțit asupra unui minor incriminat în [art. 218¹ din Codul penal](#) este o normă specială, care are ca obiect juridic libertatea și integritatea sexuală ale unei persoane care nu a împlinit vârsta de 18 ani, motiv pentru care o eventuală abrogare a acestei norme nu echivalează cu dezincriminarea violului săvârșit asupra unui minor prin constrângere, întrucât fapta s-ar circumscrie conținutului constitutiv al normei generale. Așadar, viol neconsimțit comis asupra unui minor reprezintă forma agravată a infracțiunii de viol, care, anterior intrării în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), era reglementată în [art. 218 alin. \(3\) lit. c\) din Codul penal](#) și, ca atare, incriminarea într-o infracțiune distinctă nu afectează conținutul constitutiv al infracțiunii, ci reprezintă un eveniment legislativ de ordin formal, care asigură continuitatea elementului circumstanțial agravant al comiterii faptei asupra unui minor în legile penale succesive.

43. Astfel, fiind îndeplinită condiția continuității incriminării agravantei, s-a arătat că este suficient ca cel puțin una dintre acțiunile din structura infracțiunii continuate să realizeze conținutul constitutiv al formei agravate pentru a se putea reține varianta agravată cu privire la întreaga activitate infracțională, întrucât este îndeplinită condiția omogenității juridice în condițiile în care fiecare acțiune întrunește cel puțin elementele de tipicitate și vinovăția specifice formei de bază a infracțiunii, singura diferență dintre viol și violul neconsimțit asupra unui minor fiind vârsta subiectului pasiv, în condițiile în care la cea din urmă infracțiune victima nu este majoră.

44. Nu în ultimul rând, s-a invocat că, deși la momentul reiterării acțiunii din 9 ianuarie 2024 fapta nu se încadra sub imperiul noii reglementări în infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor, întrucât victima împlinise deja 18 ani, inculpatul cunoștea atât faptul că a întreținut anterior acestor modificări legislative relații sexuale neconsimțite cu un minor, cât și limitele de pedeapsă prevăzute de noua lege pentru violul comis asupra unui minor, astfel că putea și trebuia, la nevoie, beneficiind de consiliere juridică adecvată, să prevadă că în sarcina sa se va reține, în formă continuată, infracțiunea prevăzută de [art. 218¹ din Codul penal](#), care preia funcția jucată de [art. 218 alin. \(3\) lit. c\) din Codul penal](#), în forma anterioară modificării prin [Legea nr. 217/2023](#), și, ca atare, a avut opțiunea să nu mai săvârșască o altă acțiune sub imperiul legii noi, mai severe.

VI. Jurisprudența națională cu privire la chestiunea de drept

VI.1. Jurisprudența Tribunalului Suprem

45. Decizia de îndrumare nr. 10 din 25 aprilie 1963, prin care s-a statuat că „infracțiunile pentru care legea penală prevede anumite trăsături agravate nu constituie infracțiuni de sine stătătoare, în concurs cu infracțiunile de bază la care se referă, ci infracțiuni unice sancționate mai grav prin textele de lege care le reglementează.”

46. Plenul Tribunalului Suprem a reținut că „ceea ce deosebește în esență infracțiunea unică de pluralitatea de infracțiuni este faptul că, prin activitatea sa ilicită, infractorul a încălcat un singur text sau mai multe texte din legea penală care incriminează infracțiuni distincte. Astfel, dacă a fost încălcat un singur text de lege se săvârșește o singură infracțiune, iar în cazul încălcării mai multor texte ce incriminează infracțiuni distincte, o pluralitate de infracțiuni, chiar dacă a fost săvârșită o singură faptă.

Diferitele dispoziții ale legii penale care prevăd trăsături agravante nu incriminează infracțiuni distincte de infracțiunile de bază la care se referă, deoarece nu schimbă trăsăturile caracteristice ale acestora, ci stabilesc numai anumite împrejurări care atrag o majorare a pedepsei. În consecință, în asemenea situații, nu se aplică dispozițiile legale privitoare la concursul de infracțiuni.”

VI.2. Jurisprudența Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii

47. [Decizia nr. 17 din 10 martie 2008](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 866 din 22 decembrie 2008, prin care a fost admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a stabilit, printre altele, că „Raportul sexual săvârșit în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, atunci când victima este membru al familiei, prin constrângerea acesteia sau profitând de imposibilitatea ei de a se apăra ori de a-și exprima voința, atât înainte, cât și după ce aceasta a împlinit 15 ani, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de viol prevăzute de [art. 197 alin. 1](#) raportat la [alin. 2 lit. b¹](#)) și [alin. 3 teza I](#), cu aplicarea [art. 41 alin. 2 din Codul penal](#).”

48. În considerentele hotărârii, Înalta Curte a arătat, în esență, că

Particularitățile infracțiunii de viol, în cazul repetării acesteia față de același subiect pasiv, conduc însă la concluzia că o atare infracțiune poate îndeplini condițiile pentru a fi considerată continuată numai atunci când acțiunile ce constituie părți constitutive ale acelei infracțiuni, desfășurate în realizarea aceleiași rezoluții, sunt săvârșite în modalități vădit similare, de natură a le atribui un conținut specific repetat în raport cu norma încălcată.

Dar eventuala lipsă de omogenitate a acțiunilor, care pot diferenția faptic modalitatea de săvârșire a infracțiunii de viol, nu poate exclude caracterul unic al acestei infracțiuni, cât timp trăsăturile de distincție dintre acele acțiuni nu sunt de natură a înlătura omogenitatea lor juridică de ansamblu și sunt completate, în același timp, prin unitatea de rezoluție.

Sub acest aspect, unitatea de conținut, reliefată de săvârșirea, în baza aceleiași rezoluții, în sensul conceput inițial, de acte componente repetate ale infracțiunii de viol care pot fi diferite ca formă, fie în raport cu etapa de realizare, în care privesc cele rămase în faza de tentativă sunt absorbite de cele desăvârșite prin actele continuate, fie ca susceptibilitate de încadrare numai în infracțiunea tipică, de bază (...) ori în una sau mai multe dintre formele de agravare (...), este esențial ca ele să fie unite prin una și aceeași rezoluție infracțională. (...)

A considera altfel ar însemna să nu se țină seama că rezoluția inițială s-a realizat pe baza unei reprezentări cu caracter general a rezultatelor acțiunii și pe cunoașterea doar a condițiilor de ansamblu în care se vor desfășura actele ei componente, cu previzibilitatea survenirii unor condiții noi, de natură a influența în sensul accentuării, amplificării sau al diminuării efectelor faptelor ce au făcut obiectul reflecțiilor în cadrul procesului psihic de elaborare a rezoluției.

Ca urmare, momentul epuizării infracțiunii continuate de viol coincide cu ultima acțiune, cu semnificația unei bariere în timp, care determină, la rândul ei, unicitatea infracțiunii de viol, cu toate componentele ei, comise în condiții tipice sau de agravare, de natură a influența fiecare la încadrarea juridică de ansamblu a faptei repetate, în raport cu dispozițiile legale în vigoare la data consumării ultimului act de execuție.

VI.3. Jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală

49. Decizia nr. 38 din 17 iunie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 951 din 23 septembrie 2024, în cuprinsul căreia s-a reținut că

Actele de executare comise sub imperiul legii vechi vor corespunde conținutului constitutiv al infracțiunii continuate, astfel cum este prevăzut de legea în vigoare la data epuizării sale, dacă ele sunt incriminate de această din urmă lege, chiar și sub o altă denumire. Constatarea existenței unei continuități a incriminării este însă condiționată de examinarea particularităților factuale specifice fiecărui act component prin raportare la cerințele de conținut constitutiv al infracțiunii, astfel cum se regăsesc în legile succesive, examinare ce trebuie efectuată, în concret, de instanțele judecătorești învestite cu judecarea fondului cauzelor. (...)

Unitatea juridică nu se confundă, așadar, cu singularitatea actului normativ care incriminează, ci, dimpotrivă, este compatibilă cu o succesiune în timp de astfel de acte normative, atunci când fiecare dintre ele stabilesc caracterul infracțional al faptelor deduse judecării, în conținutul lor concret. Ceea ce contează, prin urmare, este ca legiuitorul să aprecieze că o anumită conduită, repetată în timp, trebuie sancționată penal, chiar dacă, în dinamica nevoilor de apărare socială, el modifică răspunsul represiv fie în sensul agravării (prin considerarea ca fiind mai grave a anumitor categorii de infracțiuni și majorarea limitelor de pedeapsă), fie în sensul atenuării sale.

Faptul că, în adaptarea politicii sale penale la realitățile sociale, legiuitorul optează pentru o agravare a răspunderii penale în cazul comiterii unor acțiuni sau inacțiuni săvârșite, în parte, și anterior intrării în vigoare a legii mai severe, iar această ultimă lege se aplică atât actelor de executare săvârșite sub imperiul său, cât și celor comise anterior, în măsura în care toate alcătuiesc o unitate legală de infracțiune continuată, nu contravine principiului general al legalității infracțiunilor și pedepselor, astfel cum este consacrat în dreptul național la [art. 1 și 2 din Codul penal](#).

Opțiunea făptuitorului de a comite noi acte de executare ulterior intrării în vigoare a unei legi care incriminează, în mod accesibil și previzibil, același tip de conduită reflectă atât nesocotirea acestei din urmă legi, cât și acceptarea posibilității ca ea să se aplice inclusiv actelor de executare comise anterior, dar aflate într-o legătură specifică infracțiunii continuate cu cele săvârșite în timp ulterior.

O atare interpretare de principiu a dreptului nu contravine nici garanțiilor ce decurg din [art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului](#), astfel cum au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (paragrafele 119 și 122-125).

VI.4. Jurisprudența și punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

50. În urma consultării instanțelor de judecată, în conformitate cu dispozițiile [art. 476 alin. \(10\) din Codul de procedură penală](#) cu referire la [art. 473 alin. \(5\) din Codul de procedură penală](#), s-au evidențiat două orientări jurisprudențiale, fiind comunicate puncte de vedere de către toate curțile de apel sau, după caz, de instanțele arondate, excepție făcând Curtea Militară de Apel, fără a fi însă identificată practică judiciară care să analizeze chestiunea de drept ce face obiectul întrebării prealabile cu care a fost sesizată instanța supremă.

51. Într-o opinie jurisprudențială s-a apreciat că fapta săvârșită în împrejurările reținute prin sesizare întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii continuate de viol, prevăzută de [art. 218 alin. \(1\)](#), [alin. \(3\) lit. a\) și b\) și alin. \(3²\) lit. d\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), întrucât, având în vedere principiul legalității incriminării, evaluarea activității ilicite desfășurate sub forma infracțiunii continuate ca un tot unitar se supune rigorilor aceleiași legi penale, în vigoare la momentul epuizării, și nu prin raportarea fiecărui act material la condițiile prevăzute de lege la momentul săvârșirii fiecăruia dintre aceste acte.

52. Ca atare, chiar dacă anumite acte materiale au fost executate când victima era minoră, legea penală incidentă este cea de la data epuizării infracțiunii continuate, cu reținerea tuturor formelor agravante ale faptei prevăzute de acest act normativ, nefiind incidente dispozițiile [art. 218¹ din Codul penal](#), care au fost introduse prin [Legea nr. 217/2023](#), începând cu 1 ianuarie 2024, moment la care victima avea deja vârsta de 18 ani, motiv pentru care, potrivit aplicării principiului legii penale în timp, infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor nu poate fi reținută, întrucât s-ar ajunge să fie aplicată retroactiv o lege mai severă.

53. Acest punct de vedere a fost exprimat de următoarele curți de apel și tribunale și instanțe arondate: Curtea de Apel Bacău, Tribunalul Neamț, Judecătoria Târgu-Neamț, Judecătoria Bicăz, Judecătoria Roman; Curtea de Apel Oradea; Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Vâlcea, Judecătoria Drăgășani, Judecătoria Bălcești, Judecătoria Brezoi, Judecătoria Costești, Judecătoria Câmpulung, Judecătoria Bălcești, Judecătoria Topoloveni; Curtea de Apel Ploiești, Tribunalul Prahova, Judecătoria Ploiești, Judecătoria Buzău, Judecătoria Pogoanele, Judecătoria Vălenii de Munte; Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Arad, Tribunalul Caraș-Severin, Judecătoria Reșița, Judecătoria Oravița, Judecătoria Moldova Nouă și Judecătoria Caransebeș; Tribunalul Hunedoara, Tribunalul Sibiu și judecătoriile arondate, Judecătoria Alba Iulia, Judecătoria Câmpeni; Tribunalul Giurgiu, Judecătoria Giurgiu, Judecătoria Bolintin-Vale, Judecătoria Lehliu-Gară, Judecătoria Fetești, Judecătoria Oltenița, Judecătoria Cornetu, Judecătoria Slobozia, Judecătoria Sectorului 4 București, Judecătoria Sectorului 6 București; Tribunalul Maramureș, Judecătoria Vișeu de Sus, Tribunalul Sălaj; Tribunalul Mehedinți, Judecătoria Strehaia, Judecătoria Baia de Aramă, Judecătoria Vânju Mare, Judecătoria Orșova, Tribunalul Gorj, Judecătoria Balș; Tribunalul Vrancea și judecătoriile arondate, Tribunalul Brăila, Judecătoria Brăila, Tribunalul Galați; Tribunalul Iași, Tribunalul Vaslui, Judecătoria Bârlad, Judecătoria Huși; Judecătoria Babadag, Judecătoria Tulcea și Judecătoria Rupea.

54. În sens contrar, opinia exprimată de Curtea de Apel București, Tribunalul București, Judecătoria Sectorului 1 București, Judecătoria Sectorului 2 București, Judecătoria Sectorului 3 București, Judecătoria Sectorului 5 București, Tribunalul Ialomița, Judecătoria Urziceni, Tribunalul Ilfov, Judecătoria Buftea, Tribunalul Călărași, Judecătoria Călărași, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Alexandria, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Videle, Judecătoria Zimnicea, Judecătoria Roșiori de Vede; Curtea de Apel Craiova, Tribunalul Craiova, Tribunalul Dolj, Judecătoria Slatina, Judecătoria Caracal, Judecătoria Târgu Jiu, Judecătoria Novaci, Judecătoria Târgu Cărbunești; Curtea de Apel Galați; Curtea de Apel Suceava; Tribunalul Cluj, Judecătoria Bistrița; Tribunalul Argeș, Judecătoria Pitești, Judecătoria Râmnicu Vâlcea, Judecătoria Horezu; Tribunalul Vaslui, Judecătoria Vaslui, Judecătoria Iași, Judecătoria Răducăneni, Judecătoria Pașcani, Judecătoria Hârlău; Judecătoria Aiud; Judecătoria Piatra-Neamț; Judecătoria Zărnești; Judecătoria Sinaia, Judecătoria Pătârlagele; Judecătoria Reghin; Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, constă în aceea că, într-o asemenea situație, se reține infracțiunea continuată de viol săvârșit asupra unui minor, prevăzută de [art. 218¹ alin. \(2\) și alin. \(4\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), având în vedere că este îndeplinită condiția referitoare la omogenitatea juridică a acțiunilor sau inacțiunilor ce se circumscriu conținutului constitutiv al infracțiunii continuate, condiție care presupune o unitate a obiectului juridic, întrucât toate acțiunile sau omisiunile sunt îndreptate împotriva aceleiași valori sociale, fiind lipsit de relevanță, sub aspectul încadrării juridice a faptei, împrejurarea că victima a devenit majoră anterior intrării în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), iar infracțiunea s-a epuizat imediat după acest moment.

55. În susținerea acestei orientări jurisprudențiale s-a făcut trimitere și la cele statuate prin [Decizia nr. 17 din 10 martie 2008](#) dată în recurs în interesul legii de Înalta Curte, precum și prin [Decizia nr. 38 din 17 iunie 2024](#), pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul aceleiași instanțe.

56. În mod izolat (Curtea de Apel Iași, Tribunalul Bistrița-Năsăud și Judecătoria Constanța) s-a exprimat și punctul de vedere potrivit căruia unitatea de rezoluție infracțională a fost întreruptă prin intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), cu consecința reținerii în concurs real a infracțiunilor continuate de viol, prevăzute de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\), b\) și c\) și alin. \(3¹\) teza I din Codul penal](#) (varianta în vigoare anterior datei de 1 ianuarie 2024), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#) și de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\) și b\) alin. \(3²\) lit. d\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#).

VII. Dispoziții legale incidente

[Legea nr. 286/2009 privind Codul penal](#), în varianta în vigoare anterior modificărilor și completărilor aduse prin [Legea nr. 217/2023](#)

Articolul 3

Activitatea legii penale

Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

Articolul 35

Unitatea infracțiunii continuate și a celei complexe

(1) *Infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni.*

Articolul 218

Violul

(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal cu o persoană, săvârșit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise în condițiile alin. (1).

(3) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

- a)** victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;
- b)** fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;
- c)** victima este un minor;
- d)** fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;
- e)** fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod;
- f)** fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună.

(3¹) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când faptele prevăzute la alin. (1) și (2) au fost comise față de un minor în circumstanțele prevăzute la alin. (3) lit. a), b) și d)-f) sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor.

(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 9 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(5) Acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) și alin. (2) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepsește

Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, în viziunea din vigoare de la data de 1 ianuarie 2024

Articolul 3

Activitatea legii penale

Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

Articolul 35

Unitatea infracțiunii continuate și a celei complexe

(1) Infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni.

Articolul 218

Violul

(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal cu o persoană, săvârșit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise în condițiile alin. (1).

(3) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

- a)** victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;
- b)** fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;
- c)** abrogată;
- d)** fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;
- e)** abrogată;
- f)** fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;
- g)** făptuitorul se folosește de autoritatea funcției sale.

(3¹) Abrogat.

(3²) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi dacă faptele prevăzute la alin. (1)-(3) sunt comise în una dintre următoarele împrejurări:

- a)** fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod;
- b)** fapta a fost săvârșită asupra unei femei gravide;
- c)** în urma faptei, victima rămâne însărcinată;
- d)** victima se află într-o stare de vulnerabilitate vădită, cauzată de vârstă, boală, handicap fizic sau psihic ori o situație de dependență;
- e)** fapta a fost comisă prin folosirea unei arme sau prin amenințarea cu aceasta;

f) victimei i s-a administrat, fără știința sa sau împotriva voinței sale, alcool sau orice substanță care îi afectează discernământul sau controlul acțiunilor sale.

(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 9 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(5) Acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) și alin. (2) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1)-(3²) se pedepsește.

Articolul 218¹

Violul săvârșit asupra unui minor

(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor care nu a împlinit 16 ani se pedepsesc cu închisoarea de la 7 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(1¹) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un minor cu un alt minor cu vârsta sub 14 ani se sancționează potrivit dispozițiilor art. 114.

(2) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsesc cu închisoarea de la 8 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de către un minor cu un alt minor prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Dacă faptele prevăzute la alin. (1)-(3) sunt comise în una din următoarele împrejurări:

a) fapta a fost comisă de către un membru de familie al minorului sau de către o persoană care conviețuiește cu minorul;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia cauzată de boală, handicap psihic sau fizic, situație de dependență ori de o stare de incapacitate fizică sau psihică;

c) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice alt mod;

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;

f) fapta a fost săvârșită de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism ori o infracțiune de trafic de persoane sau trafic de minori;

g) în urma faptei, victima a rămas însărcinată, maximul special al pedepsei se majorează cu 3 ani.

(5) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (1¹) au fost comise în schimbul unei remunerații, al unui folos material ori al unui avantaj în natură sau al promisiunii unor astfel de beneficii, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(5¹) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 9 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, dacă:

a) minorul este membru de familie al majorului;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei boli, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice fel;

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.

(5²) Fapta prevăzută la alin. (5¹) se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani dacă:

a) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;

b) fapta a fost comisă de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor ori o infracțiune de trafic de persoane sau trafic de minori.

(6) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 9 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(7) Faptele prevăzute la alin. (1) și (1[^]1) nu se sancționează dacă diferența de vârstă între făptuitor și victimă nu depășește 5 ani.

(8) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1)-(5[^]2) se pedepsește.

VIII. Opinia judecătorului-raportor

57. Judecătorul-raportor a apreciat că sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori nu este admisibilă, întrucât una dintre condițiile de admisibilitate ce rezultă din economia dispozițiilor [art. 475 din Codul de procedură penală](#) nu este îndeplinită, respectiv existența unei veritabile probleme de drept care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

58. În urma examinării sesizării formulate de Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori, a raportului întocmit de judecătorul-raportor și a problemei ce se solicită a fi dezlegată, constată că sesizarea este inadmisibilă.

59. Astfel, legiuitorul, enumerând în cuprinsul [art. 475 din Codul de procedură penală](#) condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, a conferit anumitor instanțe, inclusiv curții de apel, învestite cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță, care constată, în cursul judecății, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat încă printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, posibilitatea de a sesiza instanța supremă în scopul obținerii unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

60. Pentru a fi admisibilă o asemenea sesizare trebuie îndeplinite cumulativ următoarele cerințe: existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de textul de lege menționat, soluționarea pe fond a respectivei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării, iar problema de drept să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii.

61. Nu în ultimul rând, admisibilitatea sesizării este condiționată, în mod esențial, așa cum rezultă din economia dispozițiilor legale invocate, de existența unei veritabile probleme de drept, care să facă necesară o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție, aceasta constituind, de fapt, premisa fundamentală ce justifică intervenția instanței supreme prin mecanismul de unificare a practicii judiciare instituit de [art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală](#).

62. În speță, se constată că este îndeplinită condiția privind existența unei cauze pendinte aflată în curs de soluționare în ultimă instanță, Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori fiind învestită, în Dosarul nr. 753/218/2024, cu apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Judecătoria Carei și de inculpatul C.R. împotriva Sentinței penale nr. 173 din 8 august 2024 a Judecătoriei Carei prin care s-a dispus, printre altele, condamnarea inculpatului la pedeapsa de 15 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de viol, în formă continuată, prevăzută de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\) și b\) și alin. \(3[^]2\) lit. d\) din Codul penal](#), cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#).

63. De asemenea, chestiunea ce formează obiectul întrebării cu care a fost sesizată instanța supremă nu a primit încă o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, așa cum rezultă din cuprinsul Adresei nr. 56/III-5/2025 din 5 februarie 2025 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

64. Astfel, se impune a se preciza că, în mod constant, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că analiza acestei condiții trebuie să se raporteze atât la hotărârile pronunțate în una dintre procedurile prevăzute de [art. 471 din Codul de procedură penală](#) sau [art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală](#) prin care s-a statuat în mod explicit asupra problemei de drept ridicate de instanța de trimitere, cât și la considerentele unor asemenea hotărâri, dacă acestea oferă suficiente elemente care să permită dezlegarea chestiunii de drept invocate (a se vedea, spre exemplu, [deciziile nr. 22 din 14 septembrie 2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 18 octombrie 2017, și [nr. 2 din 27 ianuarie 2022](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 din 9 martie 2022).

65. Or, se constată că problema a cărei rezolvare de principiu se solicită prin intermediul sesizării formulate de Curtea de Apel Oradea nu a mai fost examinată de instanța supremă în modalitatea în care a fost formulată, Înalta Curte de Casație și Justiție nestatuând în mod explicit asupra ei printr-unul din mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești.

66. În schimb, nu este îndeplinită condiția privind existența unei veritabile probleme de drept care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu din partea instanței supreme, în condițiile în care, în raport cu modul în care a fost formulată întrebarea prealabilă, s-a depășit cadrul unei interpretări în abstracto a dispozițiilor legale, întrucât

ceea ce tinde să obțină instanța de sesizare este stabilirea în concret a încadrării juridice a faptelor ce formează obiectul cauzei cu care a fost investită, fapt ce contravine jurisprudenței Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

67. Astfel, prin [Decizia nr. 5 din 10 februarie 2016](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016, s-a statuat, cu valoare de principiu, că scopul unei asemenea proceduri este „de a da dezlegări asupra unor probleme veritabile și dificile de drept”, context în care „hotărârile prealabile trebuie pronunțate numai în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale, constituind o dezlegare de principiu a unei probleme de drept”, și, „în egală măsură, sesizarea trebuie să vizeze exclusiv probleme de interpretare a legii, și nu elemente particulare ale cauzei deduse judecătii”.

68. Deopotrivă, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reiterat continuu că „sesizarea trebuie să ducă la interpretarea în abstracto a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea unor chestiuni ce țin de particularitățile cauzei”, relevante sub acest aspect fiind: [Decizia nr. 14 din 12 mai 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015; [Decizia nr. 14 din 18 mai 2016](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 21 iunie 2016; [Decizia nr. 4 din 28 februarie 2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 12 aprilie 2017; [Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 22 ianuarie 2018; [Decizia nr. 67 din 29 septembrie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 28 ianuarie 2022; [Decizia nr. 31 din 25 mai 2022](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 3 august 2022; [Decizia nr. 68 din 25 octombrie 2022](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1167 din 6 decembrie 2022.

69. Drept urmare, rolul Înaltei Curți, în contextul mecanismelor de unificare a practicii judiciare, nu este acela de a interveni în procesul de aplicare a legii la cazurile deduse judecătii, ci de a oferi o interpretare a normelor legale, acolo unde acest lucru se impune ca urmare a modului lor de redactare și a existenței unor interpretări diferite a acestora.

70. În cauza care a generat prezenta sesizare, Curtea de Apel Oradea a fost investită cu soluționarea apelului Parchetului de pe lângă Judecătoria Carei care vizează, în principal, greșita schimbare a încadrării juridice în raport cu împrejurările faptice reținute prin rechizitoriu, astfel încât acesteia îi revine sarcina de a contura silogismul juridic care va conduce la soluționarea acțiunii penale, ceea ce presupune aplicarea normei legale la cazul particular dedus judecătii, urmată de consecința constatării corespondenței dintre acestea.

71. Or, din lecturarea încheierii prin care a fost sesizată Înalta Curte cu întrebarea supusă dezbaterii se observă că instanța de trimitere nu urmărește o rezolvare a unei „chestiuni de drept”, ci stabilirea încadrării juridice în speța dedusă judecătii. Cu alte cuvinte, se solicită prefigurarea soluției cu privire la încadrarea juridică a faptelor imputate acuzatului, deși aplicarea legii la situația de fapt, astfel cum aceasta este stabilită pe baza probatoriului administrat în cauză, „este atributul exclusiv al instanței investite cu soluționarea cauzei”, așa cum a stabilit, în mod constant, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (a se vedea, spre exemplu, [deciziile nr. 23 din 16 septembrie 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 4 noiembrie 2015, și [nr. 67 din 29 septembrie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 28 ianuarie 2022).

72. Așadar, pentru a constitui o veritabilă problemă de drept, premisa de la care se pornește în întrebarea ce formează obiectul sesizării trebuie să își găsească izvorul în dispozițiile legale, și nu într-o stare de fapt; însă, după cum se observă, întrebarea prealabilă cuprinde referiri la împrejurările concrete de comitere a faptelor, instanța supremă nefiind chemată să interpreteze o dispoziție legală în abstracto care să fie susceptibilă de a fi aplicabilă uniform în toate cazurile în care aceasta ar putea fi incidentă, ci să identifice norma legală în care își are corespondent acuzația penală.

73. În aceste condiții, de vreme ce problema de drept care formează obiectul sesizării este una circumstanțiată de particularitățile cazului dedus judecătii, se constată că nici nu ar fi posibilă o interpretare de principiu a normelor legale la care se face referire, în forma în care s-a solicitat acest lucru.

74. În consecință, constatând, în raport cu argumentele dezvoltate, că nu este îndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate ce rezultă din economia dispozițiilor [art. 475 din Codul de procedură penală](#), respectiv existența unei veritabile probleme de drept care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu, Înalta Curte de Casație și Justiție va respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori, prin Încheierea de ședință din data de 16 decembrie 2024, în temeiul [art. 477 din Codul de procedură penală](#).

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea - Secția penală și pentru cauze cu minori, prin Încheierea de ședință din data de 16 decembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 753/218/2024, prin care solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Care este încadrarea juridică pentru infracțiunea de viol comisă de către un membru de familie asupra minorei (tatăl asupra fiicei), prin acte cu caracter continuat de natură sexuală prin constrângere sau profitând de vulnerabilitatea ori dependența acesteia care, înainte cu cca 6 luni de intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), a devenit majoră, iar infracțiunea s-a epuizat imediat după intrarea în vigoare a [Legii nr. 217/2023](#), și anume la data de 9 ianuarie 2024, respectiv sunt aplicabile fie dispozițiile prevăzute de [art. 218 alin. \(1\), alin. \(3\) lit. a\) și b\) și alin. \(3^2\) lit. d\) din Codul penal](#) privind infracțiunea de viol, cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#), fie dispozițiile prevăzute de [art. 218^1 alin. \(2\) și alin. \(4\) lit. a\) și b\) din Codul penal](#) privind infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor, cu aplicarea [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#)?

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit [art. 477 alin. \(3\) din Codul de procedură penală](#).

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 3 martie 2025.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ELENI CRISTINA MARCU

Magistrat-asistent,

Florin Nicușor Mihalache
